

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 27 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Artūro Driuko ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 19 d. paduotu **ieškovės J. T.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. gegužės 18 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. gegužės 18 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl santuokos apskaitos įrašo panaikinimo ir iš to kylančių pasekmių nustatymo.

Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, jog turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, nustatydami ieškovės ir atsakovo bendravimo su nepilnamečiu sūnumi tvarkoje įpareigojimą kiekvienam iš tėvų siekiant išvykti su sūnumi į užsienį net ir laikinai (atostogų) gauti iš kito rašytinį sutikimą pažeidė Europos Sąjungos įtvirtintą laisvą asmenų judėjimo principą bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, jog abu tėvai su vaikais teise judėti laisvai turėtų naudotis netrukdomai, jei tai patenka į nustatytos teismo bendravimo tvarkos ribas. Juolab kad nei viena iš šalių tokio ribojimo neprašė taikyti.
2. Teismai, sprenddami dėl santuokos apskaitos akto įrašo panaikinimo teisių pasekmių taikymo nuo 2019 m. vasario 25 d., pažeidė įrodymų tyrimo ir vertinimo taisykles. Vien tai, kad šalys nuo 2019 m. pradžios dalį laiko gyveno skirtingose valstybėse, nereiškia, jog šalys nepalaikė santuokinių ryšių ir nevedė bendro ūkio. Teismų datos, nuo kada sutuoktiniai nustojo gyventi kartu ir vesti bendrą ūkį, nustatymas ieškovei sukels nesąžiningas teises pasekmes ne tik Lietuvos Respublikoje, bet ir JAV.
3. Teismai, palikdami nenagrinėtus kaip neteismingus Lietuvos Respublikos teismams, ieškovės reikalavimus priteisti iš atsakovo pajamas iš nekilnojamojo turto, esančio JAV, nuomos bei priteisti lėšų, esančių (*duomenys neskelbtini*) atsakovo vardu atidarytoje sąskaitoje bei atsisakydami įtraukti ir santuokos nutraukimo byloje padalyti atsakovo pensijų kaupimo fonde sukauptas lėšas, pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias jurisdikcijos nustatymo taisykles santuokos nutraukimo byloje, turinčiose tarptautinį elementą. Pagal CPK 786 straipsnį ir jo pagrindu plėtojamą teismų praktiką reikalavimo dalis dėl nekilnojamojo turto, esančio JAV, reikština išimtinai tik JAV teismuose, tačiau išimtinės jurisdikcijos nustatymas šiai reikalavimo daliai nepanaikina jurisdikcijos pagal CPK 784 straipsnio 1 dalį kitai reikalavimo daliai (dėl kito turto, esančio JAV). Lietuvos Respublikoje nėra dalijamas tik užsienyje esantis nekilnojamas turtas, tačiau ne iš šio turto gaunamos pajamos, užsienio banko sąskaitoje esančios lėšos ir/ar pensijų kaupimo fonde esančios lėšos.
4. Teismai, atmesdami ieškovės reikalavimą priteisti iš atsakovo sūnaus išlaikymui 1260 Eur per mėnesį mokamų periodinių išmokų, netinkamai taikė teismų praktikoje suformuotas taisykles dėl išlaikymo nepilnamečiam vaikui priteisimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,
n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims.

Grąžinti ieškovei J. T. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) 330 (tris šimtus trisdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto Luminor Bank AS
2023 m. liepos 18 d., lėšų pervedimo nurodymo Nr. 611.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Alė Bukaviniene

Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas